

Samverkan med Byrån mot diskriminering i Östergötland, överenskommelse

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Överenskommelse om samarbete med Byrån mot Diskriminering i Östergötland kring insatser för mänskliga rättigheter och mot diskriminering tecknas för perioden 2025-2027 enligt redovisat förslag.
2. Linköpings kommun bidrar med en ekonomisk insats om 214 000 kr för år 2025 vilken därefter indexuppräknas utifrån Linköpings kommuns index för pris och löneuppräkning. Finansiering sker även fortsättningsvis inom Kommunstyrelsens ram.

Ärende

Sedan 2013 finns en överenskommelse om samarbete mellan Byrån mot diskriminering i Östergötland (Byrån) och Linköpings kommun (kommunen) om att genomföra insatser för mänskliga rättigheter och mot diskriminering i Linköping. För att förstärka de positiva effekterna av samarbetet genom att mer långsiktiga förutsättningar för samarbetet beslutade kommunstyrelsen 2021 om att teckna en treårig överenskommelse med Byrån. Det har möjliggjort för både Byrån och kommunen att mer långsiktigt planera såväl de egna verksamheterna som de gemensamma insatserna. Under den senaste treårsperioden har samverkan utvecklats och anpassats till förändrade förutsättningar, vilket stärkt kommunens insatser vid genomförande av gemensamma aktiviteter liksom involverat fler kommunala verksamheter i samverkan.

Kommunledningsförvaltningen föreslår att en förnyad treårig överenskommelse om samarbete tecknas. Finansiellt föreslås överenskommelsen även fortsättningsvis omfatta en insats från kommunen till Byrån om 214 000 kr per år, med startår 2025. Insatsen indexuppräknas därefter på årlig basis, utifrån Linköpings kommuns index för pris och löneuppräkning.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Samverkan med Byrån mot diskriminering i Östergötland,
överenskommelse, 2024-11-27

Bilaga - Överenskommelse om samverkan kring insatser för mänskliga rättigheter och
mot diskriminering.

Bakgrund

Linköpings kommun har enligt Regeringsformen och Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna (Europakonventionen) ett grundlagsstyrt uppdrag att verka för demokrati och mänskliga rättigheter. Det allmänna ska verka för att demokratins idéer blir vägledande inom samhällets alla områden samt värna den enskildes privatliv och familjeliv. Det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas till vara. Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person. Att motverka diskriminering har en inverkan på tilliten i samhället och stärker samhällskontraktet.

Byrån mot diskriminering i Östergötland har funnits sedan 1999 och som en ideell förening sedan 2004. Byråns arbete utgår utifrån förordningen (2002:989) om statligt stöd för verksamhet som förebygger och motverkar diskriminering. I Sverige reglerar diskrimineringslagen (2008:567) skydd mot diskriminering som har samband med etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, kön, sexuell läggning, funktionsnedsättning, ålder och könsidentitet och könsuttryck. På nationell nivå är Diskrimineringsombudsmannen (DO) ansvarig tillsynsmyndighet för lagstiftningens efterlevnad. Det är dock svårt att enbart på nationell nivå motverka diskriminering och diskriminerande strukturer. Därför är Byråns verksamhet ett viktigt och nödvändigt komplement i arbetet mot diskriminering. Byråns verksamhet består till stora delar av juridisk rådgivning, stöd och medling i individärenden, och information samt utbildning inom antidiskrimineringsområdet och mänskliga rättigheter. Byrån genomför och deltar också i projekt och satsningar med olika samarbetspartners.

Förslaget till Överenskommelsen för 2025-2027 innefattar bland annat att parterna inom ramen för samarbetet ska:

- informera invånarna i Linköping, verksamma inom privat, offentlig och idéburen sektor, kommunens anställda och förtroendevalda, om de grundläggande mänskliga rättigheterna och antidiskrimineringslagstiftningen,
- verka för integration och mänskliga rättigheter,
- motverka främlingsfientlighet, rasism och diskriminering oavsett orsak,
- samverka med kommunens strategiska funktioner i arbetet mot diskriminering,

- ge information om vart stöd i diskrimineringsfrågor kan fås. Vid behov genomförs kompetensutvecklingsinsatser för Kontakt Linköpings medarbetare av Byrån.
- samt genomföra Dagen mot diskriminering och delta i programmet till Förintelsens minnesdag.

Båda parter bidrar till överenskommelsens genomförande. Byrån bidrar med ideella arbetsinsatser, nätverk och mötesplatser, samt övriga nödvändiga insatser för att aktiviteterna i denna överenskommelse ska kunna genomföras. Kommunen samverkar i genomförandet av insatser och bidrar bland annat med nätverk och finansiellt stöd.

Byråns verksamhet med individuell rådgivning omfattas inte av samarbetet utan finansieras och bedrivs helt av Byrån och andra externa finansiärer. Samarbetet omfattar således inte och innebär ingen påverkan på Byråns möjlighet att ge individuellt stöd och medling i diskrimineringsärenden som rör anställda inom Linköpings kommun.

Överenskommelsen mellan Kommunen och Byrån är även i linje med de rekommendationer som följer av bland annat två statliga utredningar, Främlingsfienden inom oss, (SOU 2012:74), och Bättre skydd mot diskriminering (SOU 2016:87), vari framgår att antidiskrimineringsbyråerna har en viktig roll i arbetet att motverka och förebygga diskriminering, särskilt på lokal nivå. Det framhålls bland annat att byråerna når personer som misstror eller som undviker kontakt med myndigheter och således har möjlighet att hjälpa personer som andra aktörer på området har svårt att nå, att den lokala närvaron ökar tillgängligheten, att de i större utsträckning kan verka för lokala lösningar och bygga långsiktiga relationer i regionen, samt att byråerna som civilsamhällesaktör kan fungera som en "blåslampa" på ett annat sätt än exempelvis en myndighet. Mot denna bakgrund utgör ett fortsatt samarbete mellan kommunen och Byrån en viktig bas i arbetet med att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering.

Idéburet offentligt partnerskap

Ett idéburet offentligt partnerskap saknar idag en rättslig definition. Samverkansformen aktualiseras normalt i en situation där upphandlingsreglerna inte är tillämpliga. Den aktuella överenskommelsen har utformats på ett sätt som ska möjliggöra samverkan mellan en offentlig och en idéburen aktör. Partnerskapet bygger på ett gemensamt samverkansbehov där båda parter har ett gemensamt engagemang och ansvar för att uppnå de gemensamt formulerade målen. Det råder en ömsesidig samverkansrelation som bygger på tillit med syftet att uppnå ett visst samhälleligt mål, och inte på ett kommersiellt avtal. Målen som ska uppnås är allmännyttiga, och det

saknas enligt förvaltningen färdiga lösningar eller tjänster som kan köpas. Båda parter bidrar med resurser till verksamheten.

Ekonomiska konsekvenser

Överenskommelsen finansieras även fortsättningsvis inom kommunstyrelsens ram.

Kommunala mål

Ärendet berör särskilt målet Ett Linköping med minskad segregation.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

I Diskrimineringsombudsmannens rapport från 2013¹ framkommer att kvinnor och yngre personer oftare uppger sig vara diskriminerade än män och äldre personer. Det gäller särskilt diskriminering som har samband med kön, diskriminering som har samband med ålder och utsatthet för sexuella trakasserier. I flera undersökningar anger kvinnor i åldern 16–29 år i särskilt hög grad att de utsätts för diskriminering.

Byrån mot Diskriminerings verksamhet syftar till att motverka diskriminering utifrån Diskrimineringslagen, där kön utgör en av diskrimineringsgrunderna. Genom ett samarbete med Byrån verkar Linköpings kommun för att ingen ska bli diskriminerad på grund av sitt kön, vilket är grundläggande för en positiv jämställdhetspolitisk utveckling och för att kvinnor, män och personer med annat kön ska ha samma möjlighet till delaktighet och inflytande i samhället. Ett fortsatt samarbete väntas ha en bidragande positiv inverkan gällande kvinnors, mäns och personer med annat köns möjligheter att forma samhället och sina egna liv, vilket är det övergripande nationella jämställdhetsmålet.

Samråd

Samråd har skett med Juridikenheten, som inte har något att erinra mot förslaget.

Uppföljning och utvärdering

I överenskommelsen regleras hur Byrån årligen ska redovisa de insatser som sker, samt bedöma vilka effekter de resulterar i. Byrån och kommunen ska inför varje verksamhetsår gemensamt ta del av ovanstående uppföljning och utifrån den värdera om överenskommelsen behöver justeras för att uppnå syftet med överenskommelsen.

¹ Rapport 2023:3 - Förekomsten av diskriminering 2023 - Årlig rapport från Diskrimineringsombudsmannen

**Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om
medbestämmande i arbetslivet**

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Hållbarhetschef
Utvecklingsstrateg Åsa Åbom